

7. NODĀLA

TEHNIKAS UN INFORMĀCIJAS LAIKMETS

1. Atzīmē, vai apgalvojums ir patiess vai nepatiess!

LASIŠANA

	Apgalvojums	Patiess	Nepatiess
1.	Mūsdienās viedās tehnoloģijas un ierīces izmanto tikai skolās.		
2.	Tehnoloģiju izmantošana skolās kavē mācību procesu.		
3.	Krīta tāfele klasē ir viens no svarīgākajiem mācību rīkiem.		
4.	Interaktīvajam ekrānam jābūt elementāri lietojamam.		
5.	Interaktīvo tāfeli var izmantot tikai matemātikā.		
6.	Interaktīvajai tāfelei un ekrānam nevar pieslēgt citas ierīces.		
7.	Interaktīvā tāfele klasē jāizmanto mērķtiecīgi un saturam atbilstoši.		

INTERAKTĪVĀ TĀFELE

Ikdienā cilvēki arvien biežāk gan sadzīvē, gan arī profesionālajā jomā izmanto dažādas digitālas iekārtas. Viedās ierīces un interaktīvās tehnoloģijas ienāk arī mūsdienu skolā. Tās ne tikai attīsta skolēnu digitālās prasmes, bet nodrošina arī interesantu un efektīvu mācību procesu.

Viens no galvenajiem skolotāja mācīšanas piederumiem vēsturiski un arī mūsdienās ir tāfele. Tikai tagad krīta vai balto tāfeli aizvien biežāk aizvieto interaktīvā tāfele vai tās nākamā paaudze – interaktīvais ekrāns.

Kvalitatīvam interaktīvam ekrānam tiek izvirzīti vairāki kritēriji. Pirmkārt, svarīgi, ka konkrētā ierīce ir paredzēta izmantošanai mācību procesā. Ekrāniem jābūt viegliem un vienkārši lietojamiem, kā arī izturīgiem. Ekrāna izšķirtspējai, kontrastam un spilgtumam jāpadara attēls labi saskatāms skolēniem gan no tuvākajiem, gan tālākajiem soliem.

Otrkārt, tāfelei jābūt funkcionālai, ko var izmantot visi mācību priekšmetu skolotāji.

Ekrānā esošā baltās tāfeles programmatūra dod iespēju izvēlēties dažādu krāsu, rūtiņu vai līniju fonu, uz kā rakstīt. Uz tāfeles var arī zīmēt. Jābūt pieejamiem dažādiem digitāliem matemātikas rīkiem, kā, piemēram, lineālam un transportierim, kas noderēs precīzai zīmēšanai un mērīšanai. Stundas laikā uz tāfeles veiktos pierakstus un zīmējumus ir iespējams saglabāt un nepieciešamības gadījumā nosūtīt skolēniem.

Treškārt, interaktīvajiem ekrāniem jābūt iespējai ne tikai pieslēgt dažādu operētājsistēmu (*Windows, Linux, Mac*) datorus, bet ekrānos var spoguļot planšetdatoru, viedtālruņu un portatīvo datoru ekrānus. Ar *Bluetooth* tehnoloģiju ekrānam ir iespējams pieslēgt dažādas mēriņces, sensorus, mikroskopus un citas ierīces.

Ir būtiski, lai izglītības tehnoloģija izpilda visus minētos kritērijus, lai tās lietošana būtu jēgpilna un ērta.

<https://jaunumi.lielvards.lv/krit%C4%93riji-ilgsto%C4%93j%C4%ABg%C4%81m-izgl%C4%ABt%C4%ABbas-tehnolo%C4%A3ij%C4%81m-34e688f483c8>

2. Izvēlies katram cilvēkam atbilstošu lietotni un ieraksti atbilstošās teksta daļas burtu pretī vārdam!

Anna

Zigis

Anita

Mārtiņš

Anna: Vakar es noskrēju maratonu. Celš līdz tam nebija viegls. Katru vakaru centos noskriet vismaz 5 kilometrus. Turklat uz darbu katru rītu gāju kājām. Tagad jūtos lepna un zinu, ko nozīmē pārvarēt sevi un gūt uzvaru.

Zigis: Atvaļinājumā kopā ar ģimeni apceļosim Kurzemi. Šoreiz vēlamies izbraukt Sabili, Talsus, Kandavu – Kurzemes Šveici. Nekad neesam bijuši pie Amatas ūdenskrituma un Māras kambaros.

Anita: Man jau skolā ļoti patika mācīties valodas – angļu, krievu un vācu. Diemžēl ikdienā man nav daudz laika, lai apmeklētu valodu kursus. Tāpēc cenšos brīvajā laikā skatīties filmas kādā no oriģinālvalodām.

Mārtiņš: Man ļoti patīk braukt ar automašīnu. Bet jāatzīstas, ka braukšanas laikā parasti es daru vēl citas lietas – runāju pa telefonu, atbildu uz īsziņām, izlasu jaunākās ziņas internetā. Protams, tā nedrīkst, bet es baidos ko palaist garām.

A

Jaunā mobilā lietotne ļauj īsā laikā orientēties vidē. Tajā iekļautā karte ne tikai atvieglo meklēšanu, bet arī uzzīmē taisnāko ceļu, kā līdz vēlamajai vietai noklūt, saskaitot kilometrus līdz tai (ejot kājām vai braucot ar automašīnu).

B

Mobilās lietotnes veselīgam dzīvesveidam ievāc un analizē dažādus datus par ikdienas aktivitātēm. Tās palīdz saglabāt motivāciju un galvenokārt tiek lietotas, lai ieviestu veselīga dzīvesveida paradumus. Lietotāji var pievērst uzmanību savam uzturam, fiziskajām aktivitātēm, miera unmiega režīmam. Šīs mobilās lietotnes automātiski skaita noietos soļus, fiksē skriešanas tempu un distanci.

C

Mobilā lietotne paredzēta tiem autovadītājiem, kuri vēlas netraucēti noklūt no punkta A līdz punktam B. To aktivizējot, viedtālrunis tiek automātiski iestatīts "klusuma" režīmā. Ir iespēja sagatavot automātisko atbildi, kas tiks nosūtīta uz visiem neatbildētajiem ienākošajiem zvaniem un īszinām.

D

Lietotnē iekļauti ļoti daudzveidīgi vingrinājumi runāšanas un rakstīšanas prasmju attīstīšanai, tostarp vārdu krājuma palielināšanai. Lietotnē ir arī interaktīvi elementi, piemēram, spēles un testi, kuros par pareizām atbildēm var krāt punktus.

<https://www.myfitness.lv/mobilas-aplikacijas-veseligam-un-aktivam-dzivesveidam/>

<https://m.travelnews.lv/?pid=72616>

<https://www.tvnet.lv/6142343/sesas-mobilas-aplikacijas-kas-palidzes-papildinat-zinasanas>

<https://www.incsr.eu/5-popularakas-mobilas-aplikacijas-kas-ierobezo-viedtalruna-lietosanu-auto-vadisanas-laika/>

3. Ieraksti atbilstošo fragmenta burtu tekstā!

- A paskriens nemanot!
- B bet arī iepazīstas un iegūst jaunus draugus.
- C Šobrīd datorprasmes man ir aktuālas un svarīgas,
- D Radiem un draugiem internets piedāvā nosūtīt
- E bet 42% vecāki par 75 gadiem
- F sniedz plašu klāstu ar ziņu portāliem
- G attieksmi pret mācībām

SENIORI PIE DATORA

Kopš 2008. gada Latvijā tiek realizēts projekts “Pieslēdzies, Latvija!” ar mērķi uzlabot senioru digitālās prasmes un integrēt viņus informācijas sabiedrībā. No visiem dalībniekiem, kuri reģistrējušies šīm apmācībām, 23% ir darbspējīgā jeb pirmspensijas vecumā, 35% vecumā no 63 līdz 75 gadiem, Nodarbības norisinās Rīgā un citās pilsētās, kur līdz šim bijusi aktīvākā senioru interese, – Daugavpilī, Rēzeknē, Jēkabpilī, Liepājā, Jelgavā un Cēsīs.

Pozitīvi šādus kursus vērtē pasniedzēji. Viņi apbrīno seniorus, kuri ir gatavi mācīties. Skolotāji atzinīgi vērtē arī mācību dalībnieku – seniori noteikti ir apzinīgāki par jauno paaudzi un nodarbības izmanto simtprocentīgi. Tie, kuriem mājās ir dators, cenšas nostiprināt zināšanas arī patstāvīgi. Turklat “Pieslēdzies, Latvija!” kursos viņi ne tikai apgūst jaunas zināšanas,

Ne vienmēr dators jāizmanto darbam – tekstu rakstīšanai, rediģēšanai, e-pastu saņemšanai, maketēšanai, programmēšanai. Senioriem dators un internets , kuros var uzzināt gan jaunākās ziņas, gan, ja nepieciešams, senākas ziņas no arhīva. Internetā var uzzināt laika prognozi stundai vai pat nedēļai un visam mēnesim. un saņemt dažādas apsveikuma kartītes visiem dzīves gadījumiem.

Lūk, dažu “audzēkņu” sacītais par iespējām, ko sniedz dators: “Viens no lielākajiem jaunatklājumiem bija *Google* – kādas tik ziņas un informāciju tajā nevar atrast – tas ir neiedomājami.” Savukārt 93 gadus vecs kungs atzīst: “Iepazīšanās ar datoru un internetu paver bezgala daudz iespēju – gan redzēt svarīgus notikumus, gan sekot līdzi aktualitātēm. jo iegūtās zināšanas sniegs iespēju sazināties ar tuviniekiem, kas dzīvo Vācijā un Amerikā. Citādi tas nemaz nebūtu iespējams!”

Datorprasmes senioriem sniedz lielas iespējas. Laiks pie datora

<https://biedribarasa.lv/apgustot-datoru-un-internetu-reizem-gadas-ari-ta/>

[https://www.lns.lv/files/text/Dators_tas_ir_logs_uz_pasauli_ELL\(1\).pdf](https://www.lns.lv/files/text/Dators_tas_ir_logs_uz_pasauli_ELL(1).pdf)

<https://www.daugavpils.lv/pilseta/iedzivotajiem/izglitiba-un-zinatne/zinas/read-10819>

<https://www.daugavpils.lv/pilseta/iedzivotajiem/izglitiba-un-zinatne/zinas/read-10819>

4. Klausies sarunu un atzīmē pareizo atbildi!

1.	Pircējs vēlas iegādāties	jaudīgu viedtālruni. labu fotokameru. <i>Minox</i> fotoaparātu.
2.	Digitālā kamera ir	ērta, nav dārga un ir labi aprīkota. pārāk liela ikdienas lietošanai. paredzēta tikai likšanai uz statīva.
3.	Fotoaparāta savienošana ar datoru vai televīziju	nav iespējama. nav droša. ir iespējama.
4.	Spoguļkamera ir	paredzēta tikai profesionālai lietošanai. augstas klases fotokamera. nekvalitatīva kamera.
5.	Pircējs izvēlas digitālo fotokameru, jo	tā ir viņam piemērota. tā maksā dārgi. viņam ir daudz laika.
6.	Digitālā kamera iekonomēs laiku, jo	tā nodrošinās labu kvalitāti. nebūs jātērē laiks parametru uzstādīšanai. nebūs jāfotografē bieži.

5. Klausies tekstu un atzīmē attēlos tās situācijas, par kurām stāsta ierakstā!

6. Klausies un ieraksti atbilstošu vārdu!

programmēšana, vajadzīgs, atbildes, svarīgākais, datorprogramma, datoru

1. Par cilvēka dabu daudz pasaka vīruss.
2. Datoros var atrast uz visiem jautājumiem.
3. Katram būtu jāiemācās , jo tā cilvēkam iemāca domāt.
4. Darbā ar datoru pats ir saglabāt mieru.
5. Reizēm dators , lai radītu haosu.
6. Dators un izpilda tikai tās funkcijas, kas tai paredzētas.

7. Ieraksti vārdu atbilstošā locījumā!

1. Plaša satura izvēle un aizraujošas iespējas ir pieejamas (interaktīvā) televīzijā.
2. Jaunajā telefonā ir (automātiskais) atbildētāja ziņojuma iespējas.
3. (Mobilie) telefonu lietotāju skaits pēdējo desmit gadu laikā ir pieaudzis vairāk nekā uz pusi.
4. Šim (digitālais) pulkstenim ir arī modinātājs un termometrs.
5. Mūsdienās (fiksētie) telefonus izmanto tikai valsts iestādēs, uzņēmumos un dažādos birojos.
6. Kvalitatīvu zīmolu (iebūvējamā) virtuves tehniku var nopirkt arī Latvijas mazpilsētās.
7. Internetā var atrast labas atsauksmes par šo (portatīvais) skaļruni.

8. Izvēlies atbilstošu vārdu!

1. **Neaizmirstiet / Neiemiedziet / Neaizliedziet**, ka 20. gadsimta 30. gados mašīnbūves uzņēmums “Vairogs” bija trešais lielākais uzņēmums Latvijā.
2. Es **atzinu / atceros / sacerējos**, kā skolas laikā devāmies ekskursijā uz VEF muzeju, kur var aplūkot Minox fotoaparātu.
3. Rīgas autobusu fabriku jeb RAF visi **atzinās / iecerēja / atcerējās** kā rūpnīcu, kas ražoja mikroautobusus.

4. Es **aizmirsu** / **izsamisu** / **aizmirsošs** pateikt, ka vecāki man uzdāvināja jaunu Ērenpreisa velosipēdu.
5. Vēsturnieki vienmēr atgādina, ka nedrīkst **aizmirsties** / **aizmirst** / **atstāt** Latvijas sasniegumus tehnoloģiju jomā 20. gadsimta vidū.
6. Es nevaru **atcerēties** / **atgriezties** / **iecerēt**, kurš izgudroja reaktīvo dzinēju.

abc
GRAMATIKA/
VALODAS
LIETOJUMS

9. Veido vajadzības izteiksmi! Ieraksti pareizo vārda formu!

1. Telefonā noteikti (būt) vairākām vērtīgām lietotnēm lasīšanai, finanšu plānošanai un izklaidēm.
2. Tev (iegādāties) jauns un profesionāls fotoaparāts.
3. Kā saglabāt pareizu stāju, ja ikdienā man (strādāt) pie datora?
4. Tev būs (iegādāties) jauna navigācijas sistēma automašīnā.
5. Lai mācītos attālināti, man bija (nopirk) jauna WEB kamera.
6. Jums (izprintēt) jaunākie mācību materiāli datorzinātnēs.
7. Rīt mums (pajautāt) speciālistam, kā pareizi (strādāt) ar jauno datorprogrammu.
8. Lāsma vienmēr ir ļoti aizņemta, tāpēc viņai (nopirk) viedais pulkstenis.

abc
GRAMATIKA/
VALODAS
LIETOJUMS

10. Ieraksti saikli *jeb* vai *vai!*

1. Mobilo telefonu es izmantoju, lai tērzētu čatotu ar draugiem.
2. Daudz raitāk darbs notiek pie portatīvā datora planšetes.
3. Vai ūdens patēriņš, mazgājot traukus ar trauku mazgājamo mašīnu rokām, ir vienāds?
4. Darba devējs darbiniekiem nopirka jaunas bezvadu tastatūras klaviatūras.
5. Mūs var sazvanīt pa tālruni telefonu.
6. Stacionārā galda datora priekšrocība ir tā lielais monitors ekrāns.